

foreligge, vil holde sig til de Grunde, hvorpaa Forslagsstillerne støtte deres Forslag og ikke søge at skaffe sig en falsk Styrke ved at motivere sit Angreb ved Noget, som slet ikke er fremkommet. Hvad jeg har sagt ved 1ste Behandling, det er: Grunden til, at jeg anseer disse Prøver fornødne, og hvorfor man ikke kan kaste dem aldeles bort, er den, at deres Bortkastelse, især efterat vi i en saa lang Aarrække have havt et saa bundet og tvungent Næringsvæsen, som vi have, vil gjøre, at Capitalisterne udenfor Haandværksstanden — og jeg skal strax komme til, hvorledes man ogsaa her fordreier, hvad jeg har sagt — ville kaste sig saaledes over Haandværksdriften, at de mindre formuende Haandværkere ville synke ned til, at blive simple Dageløere. Dette er min Grund, og jeg maa bede, at man vil holde sig til den, naar man vil bekæmpe mit Forslag. At Capitaler i Haandværksstanden ere nyttige og nødvendige, naar Haandværket skal drives i nogen Grad af større Udvikling, er Ingen villigere end jeg til at anerkjende, men jeg siger, at, naar Folk med Capital udenfor Haandværksstanden faae istinde at kaste sig over det enkelte Haandværk med den Frihed, som denne Lov giver dem dertil, da vil en saadan Capitalist, naar han gjør det i en af vore Kjøbstæder — jeg taler ikke om Hovedstaden, thi for denne er Faren ikke saa stor, som for de øvrige Kjøbstæder, hvortil jeg fortrinsviis sigter, — aldeles kunne ødelægge den største Deel af de mindre formuende Haandværkere i Byen og nøde dem til at blive simple Dageløere hos ham. Jeg gjen tager det, det er den Grund, som bevæger mig til at holde paa Prøven. Nu siger man: ja, men det vil Capitalisten ogsaa kunne gjøre nu, og det vil han ogsaa kunne gjøre, dersom Prøven bibeholdes; men dertil svarer jeg, det vil han ikke kunne gjøre, og hvorfor vil han ikke kunne gjøre det? Fordi han, under de nærværende Forhold maa binde sig til en Haandværker, ja, den ærede Drdsfører meente endogsaa, at han ofte blev nødt til at binde sig til en fordrunken Haandværker, og det vil endnu blive langt vanskeligere for Capitalisten at kaste sig over et Haandværk, efter den lettere Adgang til selvstændigt Erhverv for Haandvær-

keren, som Loven i det Hele vil medføre, naar Prøven bibeholdes, og han maaskee ikke vil kunne faae Andre til at hjælpe sig end „fordrukne Haandværkere“, saa vil det bedst vise sig, at de ikke ville gjøre det. Forskjellen er den, at, naar der fordres en saadan Prøve, og Capitalisten altsaa maa forene sig med en Mand, der har aflagt Prøven, saa skal det Hele drives i Haandværkerens Navn; han skal udstede Qvitteringer og Regninger, han skal afslutte Accorder o. s. v. Dersom der derimod bliver ubunden Frihed, saa kan Enhver, uden Hensyn til, om han forstaaer sig det Allermindste paa et Haandværk, etablere sig som Haandværker og selv besørge Forretningen i alle dens Dele; men denne Forskjel er Grunden til, at jeg maa holde paa Afslæggelsen af en Prøve, fordi det noget vil betrygge den mindre Haandværker. Jeg troer saaledes at have forklaret mine Grunde, og jeg haaber derfor i Fremtiden at blive fritaget for at tillægges nogen anden. Naar man vil imødegaae mig, behage man at bekæmpe de Grunde, jeg har udtalt, og ikke tillægge mig andre. Naar den ærede Drdsfører fremdeles siger, at saadanne Indskrænkninger ikke gjælde for Capitalens Anvendelse i Agerbrug, saa tager han deri storligen feil. Det er netop en saadan Sikkerhed for Pengemagtens overdrevne Indflydelse man har i den Lovgivning, der fastsætter visse Grændser for Sammenlægningen af Jord. Dersom Pengemænd kunde vedblive at kjøbe og sammenlægge saa megen Jord, de vilde, saa vilde en stor Deel af dem, der nu med et lille Stykke Jord ernære sig og Familie, synke ned til at blive simple Arbeidere for Pengemændene. Derfor har man, som sagt, en Sammenlægningslov, og jeg skulde meget feile, om ikke Folkethingets Fleertal vil vedblive at opretholde den. Nu har den ærede Drdsfører vel paastaet, at det netop var Kjøbstædernes Interesse, som han og de, der samstemme med ham, vilde varetage. Ja, det lader sig jo meget let sige, men det kan kun ansees for gyldigt af dem, der mene, at Kjøbstæderne ikke selv forstaae sig paa, hvad der gavner dem. Under denne Forudsætning kan man nok sige, at man handler i Kjøbstædernes Interesse, naar man paatvinger dem Noget, de frabede sig, men en sliq Paastand skal jeg ikke gjøre,